

kaunas
university of
technology

DVAC 4th INTERNATIONAL SCIENTIFIC & PRACTICAL CONFERENCE

December 12, 2025
Zaporizhzhia, Ukraine
OnLine

DESIGN & VISUAL ART CREATIVITY

Modern Trends and Technologies

Organized by
Zaporizhzhia National University
In collaboration with
international and Ukrainian
partners

VOL. 1

Zaporizhzhia National University (Zaporizhzhia, Ukraine)
Baltijas Starptautiskā akadēmija (Rīga, Latvia)
Suleyman Demirel University (Isparta, Turkey)
Batumi Shota Rustaveli State University (Batumi, Georgia)
Ivane Javakhishvili Tbilisi State University (Tbilisi, Georgia)
Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy im. Jana Długosza (Częstochowa, Poland)
Kaunas University of Technology (Kaunas, Lithuanian)
Taras Shevchenko Luhansk National University (Poltava, Ukraine)
Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University (Ternopil, Ukraine)
Zhytomyr State University of Ivan Franko (Zhytomyr, Ukraine)
NGO «Innovative Horizons of Ukraine» (Kyiv, Ukraine)

International Scientific and Practical Conference
DESIGN, VISUAL ART & CREATIVITY:
Modern Trends and Technologies

12th of December 2025

Zaporizhzhia
National
University

2025

UDC 7.012(062)

Д448

Proceedings of IVth International Scientific and Practical Conference "Design, Visual Art & Creativity: Modern Trends and Technologies", held on 12th of December 2025

Authors of publications are responsible for the reliability of factual data, the clarity of the text, citations, as well as the linguistic and stylistic level of writing materials.

Д448 Design, Visual Art & Creativity: Modern Trends and Technologies : Proceedings of IVth International Scientific and Practical Conference (12th of December 2025) / Zaporizhzhia National University. Zaporizhzhia : ZNU, 2025. Vol. 1. 140 p.

UDC 7.012(062)

Д448

© Zaporizhzhia National University, 2025

© Authors of publications, 2025

Запорізький національний університет (Запоріжжя, Україна)

Балтійська міжнародна академія (Рига, Латвія)

Університет Сулеймана Деміреля (Іспарта, Туреччина)

Батумський державний університет імені Шота Руставелі (Батумі, Грузія)

Тбіліський державний університет імені Івана Джавахішвілі (Тбілісі, Грузія)

Університет гуманітарних і природничих наук Ян Длугош (Ченстохова, Польща)

Каунаський технологічний університет (Каунас, Литва)

Луганський національний університет імені Тараса Шевченка (Полтава, Україна)

Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка (Тернопіль, Україна)

Житомирський державний університет імені Івана Франка (Житомир, Україна)

ГО «Інноваційні обрії України» (Київ, Україна)

Міжнародна науково-практична конференція

ДИЗАЙН, ВІЗУАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО ТА ТВОРЧІСТЬ:

сучасні тенденції та технології

12 грудня 2025

Запорізький
національний
університет

2025

УДК 7.012(062)
Д448

Збірник укладено за результатами IV міжнародної науково-практичної конференції «Дизайн, візуальне мистецтво та творчість: сучасні тенденції та технології», що проходила 12 грудня 2025 року.

Автори публікацій несуть відповідальність за достовірність фактичних даних, чіткість викладу тексту, цитування, а також мовно-стилістичний рівень написання матеріалів.

Д448   Дизайн, візуальне мистецтво та творчість: сучасні тенденції та технології : матеріали IV міжнародної науково-практичної конференції, (12 грудня 2025 р.) / Запорізький національний університет. Запоріжжя : ЗНУ, 2025. Том 1. 140 с.

УДК 7.012(062)
Д448

© Запорізький національний університет, 2025
© Автори публікацій, 2025

ВІЗУАЛЬНІ КОДИ КИЇВСЬКОЇ НЕОГОТИКИ: ТРАНСФОРМАЦІЯ АРХІТЕКТУРНИХ МОТИВІВ У ДИЗАЙНІ КОСТЮМА

Давиденко Ірина ¹ [0000-0002-6355-900X], Свириденко Ганна ²

¹ доцентка кафедри мистецтва та дизайну костюма, Київський національний університет технологій та дизайну, член Співки дизайнерів України, Україна
davidenko.iv@knutd.edu.ua

² здобувачка кафедри мистецтва та дизайну костюма,
Київський національний університет технологій та дизайну, Україна
anna.sviridenko.0803@gmail.com

Анотація. У роботі досліджується вплив київської неоготичної архітектури на формування сучасних дизайнерських рішень у моделюванні костюма. Розглянуто характерні візуальні коди стилю, принципи їх трансформації у художньо-конструкторських елементах одягу, а також окреслено можливості створення ідентифікаційних образів у моді на основі локальної культурної спадщини.

Ключові слова: неоготика, архітектура, Київ, дизайн костюма.

Архітектура Києва є носієм багатшарової історико-культурної пам'яті, у якій неоготика займає особливе місце. На межі XIX–XX століть цей стиль став символом модернізації міського простору та естетичного тяжіння до західноєвропейських тенденцій. Дивовижні силуети костелу Святого Миколая, декоративні елементи прибуткових будинків, стрілчасті арки і вітражні композиції створили унікальний візуальний ландшафт Києва, що зберіг свою культурну цінність донині (Ремешило - Рибчинська, 2018).

У сучасній практиці дизайну одягу спостерігається зростання інтересу до локальних архітектурних та художніх кодів як джерела інноваційних формотворчих рішень. Звернення до київської неоготики відкриває широкі можливості для формування нової дизайнерської мови, що поєднує архітектурну пластичність, символіку та емоційність із сучасними технологіями моделювання. Саме тому вивчення потенціалу неоготичних мотивів у створенні костюма є актуальним не лише для теоретичного аналізу, а й для практики проектування (Васильєва et al., 2020, с. 78).

Метою цього дослідження є визначення, як візуальні коди київської

неоготики можуть бути трансформовані у дизайнерські рішення сучасного костюма та які формотворчі принципи забезпечують ефективність такої трансформації. Для досягнення поставленої мети необхідно вирішення наступних завдань: визначити ключові архітектурні мотиви київської неоготики; проаналізувати їх пластичні, декоративні та символічні властивості; окреслити можливі підходи до формотворення костюма на основі архітектурної стилістики.; запропонувати художньо-проектні принципи трансформації архітектурних кодів у модному одязі; виявити можливості створення ідентифікаційного візуального образу у сучасній моді.

В дослідженні використано декілька наукових методів. Візуально-аналітичний метод — для аналізу архітектурних об'єктів київської неоготики. Порівняльно-стильовий метод — для визначення характерних ознак та відмінностей від інших стилів. Метод формотворчого моделювання — для визначення можливостей трансформації архітектурних елементів у костюм. Художньо-проектний аналіз — для узагальнення способів, що можуть бути застосовані у дизайні одягу.

Візуальні коди київської неоготичної архітектури. Київська неоготика вирізняється поєднанням класичних готичних форм із локальними інтерпретаціями. До ключових візуальних кодів належать вертикалізм, стрілчасті арки, контрфорси і нервюрні рішення, пінаклі і фіали, вітражі, флористичні мотиви. Вертикалізм — панівна риса стилю, яка виявляється у стрілчастих вікнах, пінаклях та видовжених пропорціях будівель. Стрілчасті арки — символ піднесення, динамічності та духовності. Контрфорси і нервюрні рішення — конструктивні елементи, що створюють складну геометрію та ритм. Пінаклі і фіали — декоративні загострені вертикальні елементи, що підсилюють драматизм силуету. Вітражі — поєднання світла, кольору та геометрії як самостійний художній код. Флористичні мотиви — стилізовані листки, квітки, орнаменти у кам'яній різьбі. Складний орнаментальний ритм — повтори, симетрії та багатошаровість. Ці елементи функціонують не лише як декоративні, але і як символічні структури: світло, вертикаль, різьба та гострі форми створюють асоціації з містичністю, естетикою середньовіччя та духовним змістом (Trevor, 2017).

Рисунок 1. Київські будинки в неоготичному стилі:
 а - на вулиці Шовковичній, 19; б - на бульварі Тараса Шевченка, 31.

Трансформація архітектурних мотивів у дизайні костюма може бути здійснена за допомогою ряду проектних рішень — конструктивних, силуетних, орнаментальних і фактурних.

Силуетна трансформація передбачає адаптацію неоготичного вертикалізму у видовжені силуети; загострені плечові лінії; асиметричні верхні акценти, «пінаклеві» конструктивні виступи та деталізацію, що імітує контрфорси або аркбутани. Це дозволяє формувати виразний силует із переважною вертикальною динамікою (Давідіч, 2019).

В конструктивно-пластичних рішеннях архітектурні структури трансформуються через модульні конструкції, що повторюють ритм фасадів, пройми у формі стрілкової арки; вставки, що імітують нервюри, багатошарові конструкції з різними рівнями об'єму та трансформацію елементів орнаментальної кам'яної різьби у текстильні техніки (аплікація, лазерне різання, вишивка). Такі рішення надають костюму складної архітектоніки.

Неоготична орнаментика може бути інтерпретована через стилізовані флористичні орнаменти, геометричні мотиви віконних розет, рапортні композиції, побудовані на основі симетрії фасадів та декоративні лазерні прорізи, що імітують кам'яну ажурність. Орнаментика стає не копією, а виразом характерної пластики стилю.

Фактурне вирішення костюма дозволяє відтворити матеріальну та світлову природу неоготики: тканини з тисненням, що нагадують кам'яну різьбу, напівпрозорі матеріали для ефекту «вітражу», блискучі поверхні як алюзія на поливну кераміку та скло; комбінування матових і глянцевоїх фактур та багатошарове накладення текстилю з ефектом глибини.

Колір у неоготиці відіграє символічну роль. В костюмі можливе використання пастельних відтінків київських фасадів (бежевого, світло-охристого,

сіро-блакитного) та глибоких драматичних кольорів (індиго, бордо, смарагду), контрастних «вітражних» комбінацій та темних тонів готичної містики.

Рисунок 2. Трансформація архітектурних мотивів у дизайні костюма

Трансформація архітектурних мотивів в модний одяг не є буквальним перенесенням форми, а передбачає інтерпретацію, стилізацію і синтез різних засобів з адаптацією до пропорцій тіла. Важливо, що образ костюма стає не лише візуально впізнаваним, але й семантично насиченим. Він транслює міську ідентичність, історичний контекст і культурну пам'ять. Таким чином, мода стає інструментом репрезентації міського середовища та культурних символів у новому інтерпретаційному форматі.

У результаті проведеного дослідження було окреслено ключові елементи візуальної мови київської неоготики, які стали основою для подальших дизайнерських пошуків. Виявлені архітектурні мотиви трансформовано у принципи сучасного костюмного дизайну, що дозволило запропонувати нові конструктивні, силуетні та орнаментальні рішення. Їхня форма та декоративність безпосередньо відсилають до неоготичної архітектури, водночас набуваючи актуального звучання у модному контексті. Дослідження підкреслює значення локальної архітектурної спадщини як джерела для створення ідентифікаційних образів, здатних формувати культурну самобутність у сучасній моді. Таким чином, стиль неоготики постає перспективним напрямом формотворчого експерименту, що відкриває нові горизонти для розвитку дизайну костюма.

Київська неоготика виступає важливим джерелом для художньо-проектних інновацій у сфері моди. Її візуальні коди — вертикалізм, стрілчасті арки, складний орнамент, вітражі — утворюють потужний потенціал для формотворення сучасного костюма.

Трансформація архітектурних мотивів дозволяє створювати образи з високою художньою виразністю, культурною насиченістю та концептуальністю. Використання локальної архітектурної спадщини у моді не лише збагачує

дизайнерську практику, але й сприяє формуванню унікальної візуальної ідентичності українського дизайну на міжнародній арені.

Літературні джерела

1. Васильєва, О. С., Винничук, М. С., Васильєва, І. В., & Олійник, І. В. (2020). Архітектура як джерело натхнення для розробки авторських колекцій одягу. *Art and Design*, (1), 70–81. <https://doi.org/10.30857/2617-0272.2020.1.5>
2. Давідіч, Т. Ф. (2019). *Еклектика в архітектурі. Культурно-художні витоки та сучасне осмислення* (Автореф. дис. д-ра архітектури, Харківський національний університет будівництва та архітектури).
3. Демідко, О. (2021). *Історія образотворчого мистецтва та архітектури: Курс лекцій для студентів спеціальності 034 «Культурологія»*. К-Ліра.
4. Ремшило-Рибчинська, О. (2018). *Історія архітектури: образно-графічні студії (History of architecture: Graphic characters)*. Львівська політехніка.
5. Trevor, Y. (2017). *Gothic revival architecture*. Bloomsbury Publishing Plc.